

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut

Direcció General de Salut Pública i Consum

Àrea de Consum

MEMÒRIA 2014

L'Àrea de Consum, integrada a la Direcció General de Salut Pública i Consum, ofereix els següents serveis:

☐ Servei de Control de Mercat i Xarxa d'Alerta de Consum

☐ Servei d'Atenció al Consumidor

☐ Servei de la Junta Arbitral de Consum

☐ Servei d'Educació, Formació i Relacions Institucionals

CONTROL DE MERCAT I XARXA D'ALERTA

	2012	2013	2014	Δ 13/14
Actes d'inspecció	2.144	1.739	1.912	+9,95%
Campanyes de control (europees, autonòmiques i nacionals)	20	19	20	+ 5,26%
Nombre de mostres retirades per analitzar	288	297	383	+28,96%
Nombre d'alertes notificades per les Illes Balears a la Xarxa d'Alerta	18	38	62	+63,16%
Unitats de productes retirats	31.010	62.124	107.378	+72,84%
Nombre de mesures cautelars	86	112	174	+55,36%
SOIVRE- Reetiquetatges de productes	117.412	43.289	210.586	+386,47%

CONTROL DE MERCAT I XARXA D'ALERTA

CAMPANYES CONTROL

CAMPANYES AUTONÒMIQUES: 8

- **Control compres per Internet**
- **Establiments oci nocturn**
- **Rent a car**
- Punters làser
- Cigarretes electrònics
- Pàgines web
- Fulls de reclamacions i PVP visible
- Control disfresses carnestoltes

CAMPANYES EUROPEES: 4

- **Sweep Day**
- **Detecció frau carn de cavall**
- Control nanomaterials en cosmètics
- Control de productes químics en tèxtils i calçat

CAMPANYES NACIONALS: 8

- Cereals en flocs o expandits
- Llegums seques: Lenties, mongetes i cigrons
- Materials i objectes destinats a entrar en contacte amb els aliments
- Etiquetatge d'eficiència energètica de pneumàtics
- Disfresses, caretes i màscares incloses les infantils
- Bombetes de baix consum, incloses les LED
- Serveis de reparació d'aparells d'ús domèstic (SAT)
- Pastes reomplertes, plats preparats i converses de carn

CONTROL DE MERCAT I XARXA D'ALERTA

CAMPANYES AUTONÒMIQUES DE CONTROL

- 1.- **Compres per Internet:** "Mystery Shopper", es verifica la compra de diferents productes per Internet i les condicions d'aquestes transaccions comercials, per comprovar el compliment dels drets dels consumidors i usuaris.
- 2.- **Rent a Car :** Control de les condicions de contractació a través de les pàgines web i als establiments, per comprovar el compliment dels drets dels consumidors i usuaris .
- 3.- **Establiments oci nocturn:** Al municipi de Calvià, es comproven les condicions de venda i etiquetatge de begudes alcohòliques i la no venda òxid nítrós.
- 4.- Punters làser: Retirats del mercat més de 2.000 unitats.
- 5.- Cigarretes electròniques.
- 6.- Pàgines web de diferents àmbits.
- 7.- Tinença fulls de reclamacions i PVP visible aparador i productes
- 8.- Disfresses infantils.

CONTROL DE MERCAT I XARXA D'ALERTA

CAMPANYES EUROPEES DE CONTROL

- **Sweep Day**: Revisió de webs i control de la informació sobre les garanties en la venda de productes
- Detecció de possibles **fraus per la presència de carn de cavall** en els aliments
- Control de la presència de nanomaterials en els cosmètics
- Control de substàncies químiques en tèxtils i calçat

CONTROL DE MERCAT I XARXA D'ALERTA

XARXA ALERTA

	2012	2013	2014	Δ
Nombre d'alertes notificades per les Illes Balears	18	38	62	+63,16%
Nombre d'alertes notificades pel conjunt de CCAA	649	608	582	-4,28%
- Proporció d'alertes notificades per les Illes Balears en relació amb la resta de CCAA	2,77%	6,25%	10,65%	

Principals riscos de notificació en Xarxa Alerta: descàrregues elèctriques, cremades, perill d'ofegament i infeccions.

Desglossament dels productes inclosos a la Xarxa Alerta per les Illes Balears (any 2014)

Joguines	46	Cordes per a equipatge	3
Bombeta LED	1	Líquids / cigarretes electrònics	9
Petit electrodomèstic	1	Puntes làser	2
		Total	62

CONTROL DE MERCAT I XARXA D'ALERTA

MESURES CAUTELARS

	2012	2013	2014	Δ
Nombre total mesures cautelars adoptades	86	112	174	+55,36%
Unitats de productes immobilitzats	18.847	52.169	91.426	+75,25%

Desglossament del total de productes immobilitzats

Joguines	50.567	Petits electrodomèstics i productes de la llar	1.111
Sabates	95	Bijuteria amb llavors	145
Puntes làser	1.397	Material elèctric	1.173
Òxid nítrós	562	Etiquetatge de begudes alcohòliques	1.959
Joguines per a animals domèstics	13.722	Etiquetatge de productes alimentaris	475
Termos	54	Etiquetatge de caramels	381
Productes d'herbolari i te	465	Altres	19.320

CONTROL DE MERCAT I XARXA D'ALERTA

Nº TOTAL DE MOSTRES RETIRADES PER ANALITZAR

2012	2013	2014	Δ
288	297	383	+28,96%

- Actuacions de control sistemàtic sobre categories de productes d'ús generalitzat
- Actuacions de control analític sobre una categoria específica de productes:
  - Arrossos
  - Olis
  - Vins
  - Pistatxos
  - Ginebres
- Cafeteres d'ús domèstic no elèctriques
  - Líquids per fer bombolles
  - Peluixos
  - Tèxtils per vestir
- Possible Xarxa d'Alerta

ATENCIÓ AL CONSUMIDOR - CONSULTES

16.934

Total 2014

(15.743 en 2013)

Oficines d'atenció
al consumidor: **13.951**
(12.287 en 2013)

Mallorca: **10.157** (8.217 en 2013)
Menorca: **1.750** (1.489 en 2013)
Eivissa: **2.044** (2.581 en 2013)

Telèfon del Consumidor
900 166 000

2.983

Mediacions directes
amb les empreses

73

ATENCIÓ AL CONSUMIDOR - RECLAMACIONS

Nombre de reclamacions per illes

6.685

(6.147 en 2013)

Mallorca	5.250
Menorca	607
Eivissa	805
Formentera	23

ATENCIÓ AL CONSUMIDOR - RECLAMACIONS

Distribució de les reclamacions per sectors	2014
Telefonia, Internet i TDT	2.462
Espectacle musical (cancel·lació del concert de David Guetta)	539
Transport aeri	492
Venda i reparació d'electrodomèstics	378
Lloguer de vehicles	261
Transport marítim	158
Mobiliari (venda de mobles i mobiliari de cuina)	121
Venda de vehicles	115
Venda d'alimentació	115
Viatges	104
Venda de vestimenta	95
Tallers de reparació de vehicles	93
Subministrament elèctric	91
Bancs	74
Assegurances	69
Altres	1.518

ATENCIÓ AL CONSUMIDOR - RECLAMACIONS

Evolució dels sectors més conflictius	2014	2013	2012
Telefonia, Internet i TDT	2.462	2.482	2.021
Transport aeri	492	603	1.604
Electrodomèstics	378	293	209
Lloguer de vehicles	261	229	224
Transport marítim	158	169	283
Mobiliari	121	104	119
Venda de vehicles	115	118	137
Venda d'alimentació	115	92	74
Viatges	104	159	180
Subministrament elèctric	91	110	151

ATENCIÓ AL CONSUMIDOR - RECLAMACIONS

Forma de finalització de les reclamacions

	2014
Trasllat a la Junta Arbitral de Consum	25,38%
Acord entre les parts	19,68%
Inhibició a altres organismes per motiu de competència	18,92%
Es proposa expedient sancionador	14,88%
Sense acord entre les parts	8,74%
Desistiment	1,94%
Inadmissió perquè no hi ha relació de consum	0,32%
Trasllat al Servei d'Inspecció per motiu de competència	0,04%
Altres causes	10,10%

ATENCIÓ AL CONSUMIDOR - RECLAMACIONS

Reclamacions, denúncies i consultes telemàtiques

S'han atès **621 consultes per via telemàtica** a través de la bústia de consultes de la qual s'informa al **Portal del Consumidor**.

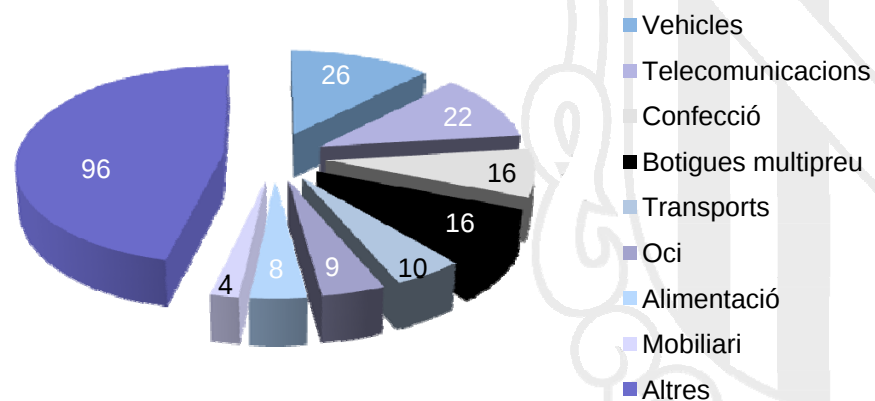
Els consumidors han presentat **217 reclamacions de forma telemàtica** des de la pàgina web de la nostra Direcció General.

ACTIVITAT SANCIONADORA

Expedients sancionadors resultats	2014
Vehicles	26
Telecomunicacions	22
Confecció	16
Botigues Multipreus	16
Transports	10
Oci	9
Alimentació	8
Mobiliari	4
Altres	96
TOTAL	207

Acords d'iniciació	315
Resolucions	207

ARBITRATGE

ACTIVITAT	2012	2013	2014	Δ
Sol·licituds presentades	1.517	1.871	1.434	-23,40%
Sol·licituds resoltes	1.516	1.571	1.751	+11,50%
Per mediació i altres causes	710	685	867	+26,60%
Per laude arbitral	806	886	884	-0,30%

Adhesions al sistema arbitral de consum	2013	2014
Empreses adherides al SAC	1.118	1.125
Organitzacions empresarials	105	106
Associacions de consumidors	9	9

SECTORS MÉS RECLAMATS EN ARBITRATGE

Sectors	2014
Telefonia mòbil	880
Telefonia fixa i ADSL	325
Mobles	34
Correus	24
Tintoreries	18
Reparació d'electrodomèstics	15
Reparació d'informàtica i electrònica	13
Reparació d'automòbils	11

EDUCACIÓ, FORMACIÓ I INFORMACIÓ

Formació permanent del personal de la Direcció General: organització dels cursos de formació "Seguretat dels productes i serveis" i "Actualització normativa en matèria de consum", dirigits al personal de l'Administració competent en matèria de consum.

Cursos d'inspecció de consum de l'EBAP: coordinació amb l'EBAP en l'organització del Curs general d'inspecció de consum i el Curs específic d'inspecció de consum.

Formació de la policia local: coordinació amb l'Escola Municipal de l'Ajuntament de Palma en l'organització del Curs general d'inspecció de consum i comerç per a la Policia Local.

EDUCACIÓ, FORMACIÓ I INFORMACIÓ

Jornada d'Informació al Consumidor: amb motiu de la commemoració del Dia Mundial del Consumidor, es va participar a la Jornada d'Informació al Consumidor organitzada per l'Ajuntament de Palma.

Microtallers de consum: amb motiu de la commemoració del Dia Mundial del Consumidor, es va organitzar una jornada de microtallers de consum.

Actuacions conjuntes amb entitats privades i de participació ciutadana: organització del col·loqui "Estalvi d'energia: 100 idees per pagar menys" i un altre col·loqui sobre la factura del subministrament elèctric.

EDUCACIÓ: CONSUMÓPOLIS

Evolució Consumópolis	2014- 2015	2013- 2014	2012- 2013
Alumnes participants	520	495	490
Grups que inicien el concurs	104	99	98
Centres que inicien el concurs	13	21	14
Centres a Mallorca	10	11	8
Centres a Menorca	2	2	2
Centres a Eivissa	1	7	3
Centres a Formentera	-	1	1

CONSUMÓPOLIS

RELACIONS INSTITUCIONALS I PARTICIPACIÓ

Coordinació de l'associacionisme de consum i l'activitat del Casal de Consum (espai comú per a les associacions de consumidors).

Col·laboració amb ajuntaments: continua el programa "Consum a ca teva".

Col·laboració i coordinació amb l'Ajuntament de Palma i la seva Oficina Municipal d'Informació al Consumidor.

Col·laboració i coordinació amb altres òrgans administratius relacionats amb l'Administració de consum.

Relacions amb associacions empresarials i grans empreses.

NOVA LLEI DE CONSUM

- El 31 de juliol de 2014 es va publicar la nova Llei de consum, després de nombroses reunions dels tècnics de la Direcció General i de la Secretaria General de la Conselleria.
- El text rep el títol de Llei 7/2014, de 23 de juliol, de protecció de les persones consumidores i usuàries de les Illes Balears.
- És extens i recull amb detall tots els aspectes d'interès en matèria de consum.
- Deroga la Llei 1/1998, de 10 de març, de l'Estatut dels Consumidors i Usuaris de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

MILLORES A LA ADMINISTRACIÓ ELECTRÒNICA

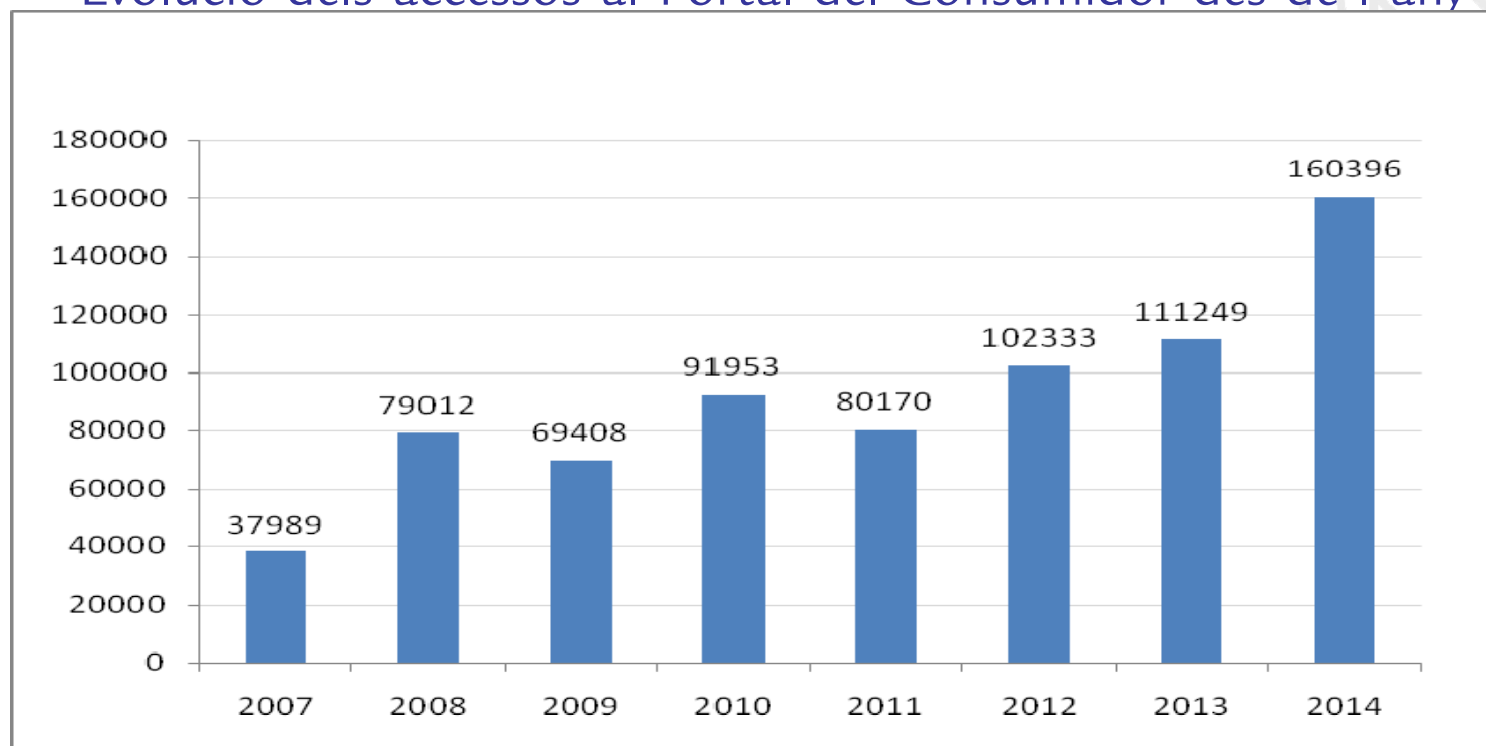
- S'ha signat un contracte plurianual per a la prestació del servei de manteniment i millora del programa informàtic de consum.
- S'ha començat a fer notificacions a empreses a través del correu electrònic, el que agilitza la tramitació dels expedients de reclamació i denúncia. Es constata que en 789 expedients la notificació amb l'empresa s'ha fet per aquesta via.
- S'ha penjat al Portal del Consumidor un model de full de reclamació autoemplenable que permet al consumidor redactar la reclamació o la denúncia amb més facilitat.

ACTUALITZACIÓ I MILLORA DEL PORTAL DEL CONSUMIDOR

S'ha actualitzat la informació del Portal del Consumidor amb procediments administratius, guies de consum, notícies de consum...

Evolució dels accessos al Portal del Consumidor des de l'any

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Salut
Direcció General de Salut Pública i Consum

Gràcies per la vostra atenció